

Σχόλια του ΣΕΒ στο Σχέδιο Νόμου:
«Για την προστασία της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και από πράξεις χειραγώγησης.»

23 Φεβρουαρίου 2005

Οι απόψεις και τα σχόλια τα οποία έχει ήδη διατυπώσει η Ένωση Εταιρειών Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΕΕΕΧΑΑ) για το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, απηχούν και τις απόψεις του ΣΕΒ τόσο στο γενικό μέρος όσο και στις ειδικές κατ' άρθρο παρατηρήσεις. Συγκεκριμένα, ο ΣΕΒ επικεντρώνει το ενδιαφέρον στα εξής σημεία:

A. Ευρωπαϊκές απαιτήσεις και Ελληνικές προσαρμογές.

Οι Κοινοτικές Οδηγίες επιτρέπουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, στις εθνικές αρχές να «επιλέγουν» ανάλογα με τις ανάγκες και τις συνθήκες κάθε χώρας τις καταλληλότερες λύσεις πάντοτε, βέβαια, εντός του πλαισίου που καθορίζουν οι οδηγίες. Η πρώτη μας επισήμανση είναι ότι οι διατάξεις του Ν/Σ υιοθετούν κατά κανόνα την «αυστηρότερη» λύση, επιλέγοντας δυσμενέστερους όρους για τις Ελληνικές επιχειρήσεις όπως:

1. Στα θέματα ποινικοποίησης.
2. Στην υιοθέτηση ασαφών περιγραφών των εμπλεκόμενων προσώπων από την πλευρά των εκδοτών, ενώ οι Ευρωπαϊκές Οδηγίες είναι σαφέστερες.
3. Στην επιλογή δημοσίευσης των μη ελεγμένων τριμήνων και εννεαμήνων, και των ελεγμένων εξαμήνων κατά τα (ΔΛΠ), όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση ζητά τη δημοσίευση μόνο ελεγμένων ενοποιημένων ετήσιων καταστάσεων.

Όπως αντιλαμβάνεσθε κάθε πρόσθετη επιβάρυνση των επιχειρήσεων, από ρυθμίσεις που υπερακοντίζουν τις Ευρωπαϊκές απαιτήσεις, γίνεται επί ζημία της ανταγωνιστικότητας. Το έτος 2005 έχει κηρυχθεί ήδη έτος ανταγωνιστικότητας δια νόμου, όμως οι τρεις αναφερόμενες υπερβάσεις των Ευρωπαϊκών επιταγών έρχονται σε αντίθεση γιατί δεν οικοδομούν την ανταγωνιστικότητα που κηρύσσει ο νόμος.

Επιπρόσθετα, η ενοποίηση των Ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών απομακρύνεται κάθε φορά που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει και οι επί μέρους χώρες προβαίνουν σε διαφορετικές ρυθμίσεις. Ο ΣΕΒ θεωρεί τα οφέλη, για τους μετόχους – επενδυτές και για τις εισηγμένες, από αυτή την επερχόμενη ενοποίηση στη ρευστότητα και στο κόστος λειτουργίας αυταπόδεικτα.

B. Προσφυγή στην Δικαιοσύνη.

Υπό τις παρούσες συνθήκες και τη γενικότερη ευαισθησία της Κοινής Γνώμης γύρω από τα θέματα του Χρηματιστηρίου είναι φανερό ότι, η ποινικοποίηση ορισμένων αδικημάτων που σχετίζονται με το Χρηματιστήριο είναι αναγκαία. Εάν όμως δεν καθοριστούν με απόλυτη ακρίβεια τα συστατικά στοιχεία των αδικημάτων, ο τρόπος διαπίστωσης τους και

δεν εξασφαλισθεί η επαρκής προστασία από αυθαίρετες διώξεις ή και λάθη, τότε όλος ο θεσμός της ποινικοποίησης θα λειτουργεί ανασταλτικά στο επιχειρείν.

Γενικότερα όμως, για όλο το πλέγμα των διοικητικών κυρώσεων, πρέπει να υφίστανται παράλληλα με την ευχέρεια προσφυγής στην δικαιοσύνη ή αναστολή της εκτελέσεως της διοικητικής ποινής εντός της προθεσμίας της προσφυγής στη δικαιοσύνη και η παροχή εκ μέρους του δικαστηρίου αναστολής εκτελέσεως της ποινής εφόσον κρίνεται ότι η εκτέλεση του μέτρου (πρόστιμο ή αναστολή λειτουργίας) θα επιφέρει βλάβη υλική ή ηθική μη επανορθώσιμη μετά την δικαστική ακύρωση της επιβληθείσας ποινής.

Τέλος, θα πρέπει έγκαιρα να προβλεφθεί στο πλαίσιο της Διοικήσεως της Δικαιοσύνης η επιμόρφωση των δικαστών σε θέματα χρηματιστηριακού Δικαίου ώστε να συγκροτούνται κατάλληλα δικαστικά τμήματα που να επιλαμβάνονται παρόμοιων υποθέσεων.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω προτείνουμε:

1. Να παραμείνουμε στο θέμα ποινικοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 του ν. 1806/88 και 34 του ν. 3632/1928, να μην ποινικοποιηθεί περαιτέρω η κατάχρηση αγοράς και το όλο θέμα της ποινικής αντιμετώπισης του αντικειμένου αυτού να μελετηθεί στο πλαίσιο ενός ιδιώνυμου αδικήματος χρηματιστηριακής απάτης.
2. Πρέπει να επανεξετασθούν τα όρια των προστίμων τα οποία είναι εξοντωτικά και να προσδιορισθεί χρονικά η έννοια της υποτροπής. Οι διοικητικές κυρώσεις πρέπει να κλιμακώνονται, να εκκινούν δηλαδή από τη σύσταση ή παρατήρηση ή επίπληξη και αφού προηγηθεί μια παρόμοια κύρωση και δεν υπάρξει συμμόρφωση, να ακολουθεί το πρόστιμο δεόντως αιτιολογημένο και πάντως όχι στα όρια της υπερβολής όπως τούτο ορίζεται. Τα προβλεπόμενα ανώτατα όρια των προστίμων για μεν τις πράξεις κατάχρησης της αγοράς (άρθρο 24 παρ. 1) να μειωθούν τουλάχιστον στο 1/3 και το πολλαπλάσιο του οφέλους τουλάχιστον κατά το ήμισυ, για δε τις παραβάσεις των υποχρεώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 18 να μην υπερβαίνουν τις 100.000 Ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής το ανώτατο όριο να μην υπερβαίνει το διπλάσιο.
3. Σοβαρή αντιμετώπιση εξ άλλου χρήζει η περίπτωση αναστολής λειτουργίας η οποία είναι εξαιρετικά σοβαρή έως εξοντωτική κύρωση.

Γ. Ασάφειες στον ορισμό των εμπλεκόμενων προσώπων.

Σας υπενθυμίζουμε ότι στις 03/07/2003 εκπρόσωποι 2.500 εισηγμένων εταιριών από Αγγλία, Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία και Ελλάδα απευθύνθηκαν στο CESR (Committee of European Securities Regulators) επισημαίνοντας την ασάφεια των προτεινομένων διατάξεων περί εμπλεκόμενων προσώπων και η Ε.Ε. έλαβε υπόψη της τις κοινές τους παρατηρήσεις και τις υιοθέτησε στις Οδηγίες. Το νομοσχέδιο αποκλίνει στο σημείο αυτό από τις Οδηγίες και επανέρχεται στα προηγούμενα ασαφή κείμενα. Δεν πρέπει να λησμονούμε ότι ακόμα και οι ασάφειες έχουν κόστος, όπως:

Η επέκταση της υποχρέωσης ανακοίνωσης συναλλαγών σε άτομα στενού δεσμού με τα διευθυντικά στελέχη που δεν είναι υποχρεωτική από τη Οδηγία 6/2003. Ο ορισμός των ατόμων στενού δεσμού δίνεται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 72/2004 (σύζυγοι, εξαρτώμενα τέκνα, συνοικούντες συγγενείς, νομικά πρόσωπα). Επίσης με βάση το άρθρο 6 της 72/2004 μπορεί να εξαιρούνται συναλλαγές μέχρι 5.000 Ευρώ σωρευτικά για το έτος.

Με την ευκαιρία αυτή, κ. Υπουργέ, επισημαίνουμε ότι σε συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ), την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχου (ΕΛΤΕ) και όλους τους άλλους φορείς της αγοράς, είχαμε επιφέρει τον εναρμονισμό των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) με την φορολογική νομοθεσία. Οι ρυθμίσεις αυτές αποτυπώθηκαν στον Ν 3229/2004. Δεν προβλέφθηκε όμως στο νόμο αν θα πρέπει να διανέμονται υποχρεωτικά μερίσματα (6% του κεφαλαίου ή 35% των κερδών) και επί των «κερδών» που θα δημιουργηθούν από τις αποτιμήσεις που απαιτούν τα ΔΛΠ. Οι αποτιμήσεις πρέπει να γίνουν στην «εύλογη αξία» (fair value) και σύμφωνα με τον Ν. 3229/2004 πρέπει να έχουν γίνει μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2005 για να δημοσιευθούν με τις οικονομικές καταστάσεις της 31.3.2005.

Είχε προταθεί η σχετική ρύθμιση να περιληφθεί στις προτάσεις αναθεώρησης του Ν. 2190/20 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών», που όμως καθυστερεί. Οι επιχειρήσεις συνεπώς δεν γνωρίζουν αν θα κληθούν να εκταμιεύσουν μερίσματα από τις εκτιμήσεις της «εύλογης αξίας», και πάντως δεν πρέπει να διανέμουν θεωρητικά κέρδη πριν πραγματοποιηθούν. Μια τέτοια διανομή θα δημιουργήσει εξ άλλου αυξομειώσεις στα διανεμόμενα μερίσματα με υπερβολικές διανομές την μια χρονιά και μηδενικές την άλλη. Η σημερινή κατάσταση μπορεί να οδηγήσει τις επιχειρήσεις, για αυτοπροστασία σε εκτιμήσεις που δεν θα είναι εύλογες, κάτι που δεν επιθυμούν οι ίδιες, και που ακυρώνει εν πολλοίς τα πλεονεκτήματα των ΔΛΠ για την χρηματιστηριακή αγορά. Γι' αυτούς τους λόγους υπάρχει πρόβλημα αποτιμήσεων του πρώτου τριμήνου 2005 και όχι πρόβλημα μερισμάτων της χρήσης 2005 πληρωτέων το 2006.

Επειδή πιστεύουμε ότι το θέμα πρέπει να ρυθμισθεί επείγοντως χωρίς να περιμένουμε την τροποποίηση του Ν. 2190/20 προτείνουμε την κάτωθι διατύπωση:

Στο άρθρο 138 του Κεφαλαίου 15 του Κ.Ν. 2190/1920, προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Κέρδη που προκύπτουν από αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα δεν προσμετρώνται για τον υπολογισμό του υποχρεωτικού διανεμόμενου μερίσματος σύμφωνα με τα άρθρα 45 του παρόντος και 3 του Α.Ν. 148/67».